

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних
послуг

17 липня 2024 року

Веде засідання голова Комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І оголошую відкритим нове засідання комітету.

В нас був сьогодні розісланий порядок денний. Де він є? Де він є, цей порядок денний, підкажіть, не бачу його у себе. Ось є порядок денний. В нас сьогодні, значить, Звіт про результати діяльності НКРЕКП за 2023 рік. Комісія надіслала звіт нам в письмовому вигляді. Він має там певне обмежене користування, але хто хоче з народних депутатів – може ознайомитися. І сьогодні так само є вживу, щоби представити основні результати діяльності за минулий рік.

Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення господарської діяльності, там Герус та інші автори (11392). Я пропоную цей законопроект сьогодні не розглядати. Вчора був зареєстрований альтернативний. Візьмемо пару днів, подивимося основний і альтернативний. І закінчаться якраз строки подачі альтернативних, і тоді подивимося: чи підтримуємо якийсь, чи зробимо "д" (доопрацьований). Тому пропоную сьогодні його не розглядати.

А натомість розглянути... Приймається так, підходить? А натомість розглянути, значить, щодо "розумних мереж" (11083), там, де ми говорили, що помилка...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Технічна помилка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Технічна помилка.

І, Олексій Юрійович, прошу, вам.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Я підтримую цей порядок денний. Але дуже прошу вставити те, що я вчора просив листом до депутатів, я спробую буквально до 5 хвилин. Це доповіді рекомендації комітетських слухань на тему: "Правозастосовча практика Закону України "Про ринок природного газу": Чи досягнуті цілі Закону?". Нам там просто треба буде проголосувати, тому я би просив... оскільки проголосувати, то щоб я встиг, ну, мабуть, до комісії швидко, там 4-5 хвилин, доповіді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді я пропоную так. Зараз спочатку проект закону поправити, потім Олексій Юрійович, а потім вже звіт комісії, нічого нас не буде підганяти, ми собі в спокійному режимі зможемо це...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. У мене технічне, процедурне питання. Ми звіт комісії, але там же голосувань немає, да, у нас процедурно? Тобто це попереднє заслуховування в режимі питання-відповіді? Ну, чудово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми можемо відзначити високі результати роботи комісії, і голосуванням відзначити...

Тому я пропоную, щоб ми зараз затвердили порядок денний, і я пройдуся по списку, щоб ми це проголосували.

Бондар Михайло Леонтійович. За порядок денний, де в нас буде чотири питання, і потім ще, можливо, "Різне", після комісії.

БОНДАР М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович.

Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

Юффе Юлій Якович.

ЮФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович. *(Шум у залі)*

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович.

Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Припутень Дмитро Сергійович.

ПРИПУТЕНЬ Д.С. Припутень – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Шипайло Остап Ігорович.

Юнаков Іван Сергійович.

Юрченко Олександр Миколайович.

18. 18 голосів – за. Рішення прийнято.

Перше питання щодо законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження "розумних мереж" (№11083). За результатами розгляду переглянути висновок... Якщо переглянути висновок комітету, нам треба... Переглянути висновок комітету від 12 липня 2024 року до проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження "розумних мереж" (реєстраційний номер 11083), врахувавши поправку номер 28 у новій редакції правої колонки порівняльної таблиці, а саме: пункт 4 цієї поправки викласти як зміну до Закону України "Про нафту і газ". Підтримати редакцію законопроекту, запропоновану до розгляду комітету з урахуванням результатів обговорення на засіданні комітету 17 липня 2024 року, рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у другому читанні проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження "розумних мереж" (реєстраційний номер 11083) прийняти у другому читанні та в цілому як закон з новою назвою "Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих

питань використання термінології у сфері енергетики" та необхідними техніко-юридичними правками.

Прошу тоді, давайте, якщо немає тут ніяких запитань чи коментарів, давайте тоді до голосування.

Бондар Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович.

Герус Андрій – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

Юффе Юлій Якович.

ЮФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович. Мороз Володимир
Вікторович!

Мулик Роман Миронович. Мулик Роман Миронович!

Нагорняк Сергій Володимирович.

МУЛИК Р.М. Роман Миронович – за.

МОРОЗ В.В. Мороз – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик – за.

Мороз – за.

НАГОРНЯК С.В. Нагорняк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк – за.

Пивоваров Євген Павлович. Пивоваров Євген Павлович!

Припутень Дмитро Сергійович.

ПРИПУТЕНЬ Д.С. Припутень – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Припутень – за.

Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

СОВСУН І.Р. Совсун Інна Романівна – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна – за.

Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Хлапук Максим Миколайович – за пропозицію пана
ГОЛОВИ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. Шаповалов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шипайло Остап Ігоревич.

Юнаков Іван Сергійович.

Юрченко Олександр Миколайович.

17 голосів – за.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання. Олексій Юрійович, коротка доповідь щодо робочої групи і проведеного... Це у нас був я круглий стіл, чи як правильно?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це комітетські слухання на базі дуже серйозного опитування і дослідження, яке було проведене разом з потужними інституціями.

Шановні колеги, відповідно до рішень комітету була утворена, нагадую, відповідна робоча група, яка досліджує ринок природного газу, до виконання законодавства на цьому ринку природного газу, в ході, ми провели десяток засідань, ми обговорювали поточні питання.

Більш того, нам вдалося разом з USAID і проектом RADA, як вона, майбутня генерація, Next Generation Program, провести ґрунтовне дослідження оцінки всіма суб'єктами ринку, в тому числі і споживачами, стану і ситуації на ринку природного газу. На базі цього дослідження ґрунтового ми вийшли на відповідні рекомендації. Я їх швидко... вони були прийняті на комітетських слуханнях. Вас всіх було запрошено. Дякую всім депутатам, хто прийняв, взяв участь, хто вивчав.

Зараз я швидко наголоси зроблю по цих рекомендаціях і дуже прошу підтримати, оскільки вважаю, що це абсолютно правильний і корисний, сучасний механізм парламентського контролю за дотриманням законодавства, в тому числі яке ми приймаємо.

Тепер, з вашого дозволу, рекомендація. Всі дослідження були спрямовані на ключові питання – це взаєморозрахунки між учасниками ринку, монополізація ринку природного газу, відсутність чітких механізмів ціноутворення, рівність доступу до ресурсів вітчизняних та всіх інших суб'єктів природного газу, посилення державного регулювання на ринку природного газу, посилення захисту прав споживачів.

З метою вирішення вищезазначених проблем ми пропонуємо, на слуханнях було прийнято рекомендувати Комітету з питань енергетики,

тобто нам з вами, розглянути проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання кредиторської заборгованості підприємств тепло-, водопостачання та водовідведення. Ці законопроекти зареєстровані, нам треба до них повертатися. Там їх два, наскільки я розумію.

ГОЛОВУЮЧИЙ... *(Не чути)* урядові.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Урядовий і пана Хлапука. Но вони дуже важливі, їх треба штовхати, бо ми розуміємо як загальмувалося питання взагалі це і в законопроекті про борги.

Тепер Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо забезпечення ліквідності ринку природного газу, направлених на формування прозорості і об'єктивної та справедливої ціни на природній газ, вжити заходів із перегляду обсягів та умов виконання спеціальних обов'язків, покладених на суб'єктів природного газу, опрацювати питання щодо розширення повноважень Міненергетики в сфері безпеки каналів газопостачання з метою посилення контролю і впливу держави за додержанням учасниками ринку природного газу вимог відповідних нормативно-правових актів.

Доручити профільним міністерствам вжити заходів для проведення аудиту підприємств Теплокомуненерго з метою визначення обсягів заборгованості, в тому числі обсягів заборгованості в різниці в тарифах та фінансового стану, бо без цього зараз не рухається оцей процес заліку і врегулювання боргів.

Міненерго. Посилити моніторинг безпеки постачання природного газу як я вже і казав.

І НКРЕКП, і дуже прошу, я зараз швидко зачитаю, але в контексті саме звіту НКРЕКП я думаю, що це дуже важливо буде і корисно НКРЕКП.

Ми рекомендуємо сприяти подальшому становленню конкурентоспроможного єдиного ринку природного газу в рамках

Енергетичного співтовариства з урахуванням інтересів безпеки постачання природного газу.

Друге. Звернути увагу на неналежний (на неналежний – підкреслюю) рівень розвитку конкуренції на ринку природного газу та монопольне становище окремих учасників ринку.

Третє. Сприяти досягненню високого рівня виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів на ринку природного газу захисту вразливих споживачів.

Четверте. Звернути увагу на вимогу закону в частині того, що ціни на ринку природного газу, що регулюються державою, а також інші платежі, пов'язані з доступом до газотранспортних і газорозподільних мереж (газосховищ) та установки LNG або приєднаннями повинні бути не дискримінаційними, прозорими, встановленими з урахуванням вимог цілісності газотранспортної системи.

П'яте. Посилити контроль за діяльністю учасників ринку природного газу зі сторони Регулятора: виконання своїх функцій та повноважень здійснювати з дотриманням принципів відкритості і прозорості, гласності процесу.

Далі. Здійснювати заходи з постійного, системного, доступного, повного та об'єктивного інформування споживачів природного газу щодо їх прав і обов'язків і змін у їх законодавстві, (якщо потрібно) які регулюють відносини в ринку.

І останнє. Вжити заходи для інформування споживачів природного газу стосовно проблемних питань на ринку з зазначенням можливих шляхів їх вирішення.

Є доручення для Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури. Це в першу чергу опрацювати питання щодо доцільності зміни в підходах про тарифоутворення на гарячу воду і доцільність зміни механізмів розрахунків за послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води. Антимонопольному комітету ми пропонуємо,

нашим колегам в рамках цих рішень, в рамках та на виконання Закону України про Антимонопольний комітет, з метою визначення стану конкурентного середовища на ринку природного газу, виявлення наявних проблем, що перешкоджають розвитку конкуренції, прийняти відповідне рішення і дослідити цей ринок з точки зору саме його монополізації. Повідомити Комітет Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг. Контроль за виконання цих рекомендацій він покладається на комітет, у випадку прийняття розіслати всім учасникам, всім суб'єктам ринку наші рекомендації і контролювати дотримання ними цих рекомендацій. Дякую. Стисло я спробував доповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Гарний був захід такий і представницький і організований добре.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я хочу, вибачте, я хочу дуже подякувати і секретаріат, і пана Олега, пані Людмилу, особливо, які дуже допомогли у проведенні цього заходу. І ще раз хочу сказати, це дуже перспективно форма парламентського контролю комітетського.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді я пропоную підтримати рекомендації, які були зачитані за результатами цих комітетських слухань. Чи є, можливо, у когось якісь запитання, чи коментарі, чи доповнення? Якщо немає, я тоді пропоную, щоб ми проголосували. Проголосували підтримати відповідні рекомендації комітетських слухань на тему: "Правозастосовча практика Закону України "Про ринок природного газу". Чи досягнуті цілі закону?", який проводився 27 червня 2024 року.

Хто – за, прошу голосувати.

Бондар Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович.

Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Камельчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Кісільов Ігор Петрович. Кісільов Ігор Петрович!

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

КРАСОВ О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович.

МОРОЗ В.В. Мороз – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Мулик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк Сергій Володимирович. За рекомендацією за результатами комітетських слухань.

НАГОРНЯК С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

Припутень Дмитро Сергійович.

Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський за?

СЕМІНСЬКИЙ О.В. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не чую, ще раз. Хто – за, прізвище?

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський – за.

Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шипайло Остап Ігорович.

Юнаков Іван Сергійович.

Юрченко Олександр Миколайович.

17. 17 голосів – за.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рішення відповідно прийняте.

І переходимо до наступного питання. Це про дату діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики

та комунальних послуг у 2023 році. Це питання у нас вже піднімалося на комітеті, і колись Олексій Юрійович його піднімав вже в цьому році. І у нас навіть була проголосована норма в законі, де комісія, коли звітує в парламенті, то вона там звітує в комітеті. Як там прописано?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Попередній звіт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Попередній звіт.

Відразу скажу, мабуть, такі питання будуть, тому що у нас в чаті комітету обговорювалося це. Коли? Вчора, по-моєму, мені здається, коли ще прочитали, що запросили на економічний комітет голову НКРЕКП, обговорювалося це питання про класність, про класи напруг. І теж говорили, що є питання, які плани, що, як, чому, які обґрунтування, як правильно, як неправильно. Так що я просто думаю, що ці питання сьогодні теж будуть. Можливо, ви просто спочатку коротенько представте результати роботи за минулий рік, звіт був такий багатосторінковий, фундаментальний, я його трохи почитав. Тут, може, більш коротко, і далі в режимі діалогу запитання-відповіді, які є... Зараз навіть у зв'язку з тою ситуацією, яка у нас є в енергетиці, може, будуть якісь запитання, на які можна буде відповісти, то хотілось би отримати таку відповідь.

Тому прошу, Валерій Володимирович Тарасюк, голова НКРЕКП, вам слово тоді.

ТАРАСЮК В.В. Дякую.

Тарасюк Валерій, голова НКРЕКП. На сьогодні у нас діючих членів, на сьогодні, саме на сьогодні залишилось четверо: Кайдаш Руслан Юрійович, Костянтин Ущатовський і Олександр Формагей. Всі ми тут присутні. В минулому році у нас був майже повний склад, потім майже повний склад і працювали досить потужно. Весь минулий рік з першого до останнього дня комісію очолював Костянтин Валерійович Ущатовський. І тому я передам

Йому слово стосовно звіту, якраз коротко стосовно результатів роботи минулого року.

УЩАПОВСЬКИЙ К.В. Шановний Валерію Володимировичу, шановний Андрію Михайловичу, шановні народні депутати! Я пам'ятаю, як рік назад ми збиралися тут, і тут для мене є вже проста аналогія. Тоді ми доповідали вам про роботу комісії в 22-му році, сьогодні мені дуже подобається пропозиція голови комітету, щоб я коротенько доложив, а потім у такому бліц питань-відповіді вже пройшла ця наша з вами зустріч.

23-й рік для енергетиків та всієї країни був наповнений серйозними викликами та загрозами в умовах війни та різними кризовими явищами у всіх сферах регулювання. Але попри все нам як комісії вдалося утримати функціонуючу європейську модель енергетичних ринків і продовжити роботу по їх інтеграції з європейськими.

У 23-му році у зв'язку з постійним дефіцитом генеруючих потужностей в енергосистемі, необхідністю накопичення коштів енергонеенеруючими компаніями для ремонту обладнання та залученням імпорту з ЄС, Регулятор двічі протягом року переглядав цінові обмеження на ринку. Завдяки таким заходам 23-й рік енергосистема України пройшла, використовуючи імпорт, практично без відключення споживачів. Ми продовжуємо моніторити ринки і готові втрутитися, щоб забезпечити адекватні відображення витрат у ринкових цінах. Більше того, ми працюємо над повним скасуванням цінових обмежень, але це можливо, на нашу думку, тоді, коли дефіцит в нашій енергосистемі, фізичний дефіцит потужності буде усунено.

У 2023 році діяв тимчасовий порядок приєднань. І тут я коротенько зупинюсь на тих діях Регулятора, які дозволили дуже швидко підключати споживачів до всіх видів мереж: як електричних, теплових, так і газових.

Регулятор затвердив на період воєнного стану в Україні, щоб спростити і пришвидшити приєднання до мереж ОСР, безоплатне і невідкладне приєднання об'єктів, залучених до виконання мобілізаційного завдання, а

також тих, що використовуються для задоволення потреб підприємств Мінстратегпрому, Мінекономіки та Укроборонпрому.

Також у 2023 році ми запровадили можливість приєднання установок зарядних станцій і пристроїв зберігання енергії без сплати за приєднання потужності. Норма ця нами введена до 1 січня 2025 року.

На виконання Закону про зелену трансформацію НКРЕКП розробило та затвердило необхідне вторинне законодавство для запуску таких механізмів, як самовиробництво та ринкова премія. До речі, сьогодні дають вже свої результати. Сьогодні в 12 годин дня була комісія, одним із питань ми розглянули питання виплати ГарПоком премії в 106 мільйонів гривень 66 компаніям за механізмом Feed-in-Premium. Це вперше в історії України, з чим я всіх і поздоровляю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вже подумав, 106 мільйонів гривень премії комусь там затвердили.

ГРИБ В.О. Колеги, вибачте, щось погано чуто пана Ущাপовського. А можна трішки...

УЩАПОВСЬКИЙ К.В. Я зроблю зараз. Так краще?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повторіть ще раз цю хорошу новину, що запрацював Feed-in-Premium.

УЩАПОВСЬКИЙ К.В. Сьогодні на засідання комісії, яке відбулося в 12 годин дня, розглядалося питання і було прийнято позитивне рішення про виплату через ГарПок 66 компаніям, які вийшли з балансуєчої групи за механізмом Feed-in-Premium. Розрахункова величина премії склала 106 мільйонів гривень. Це подія вперше в Україні, і це результат законодавчої роботи народних депутатів і підзаконних актів, які ми протягом 2023 року

розробили. Думаю, що зараз у зв'язку з тим, що є затримка платежів за "зеленим" тарифом, ми будемо збільшувати поступово, не волнообразно, але буде збільшуватися поступово кількість тих, хто будуть використовувати цей потужний фінансовий механізм.

ТАРАСЮК В.В. Я коротко додам, що це підтверджує те, що не дарма ви приймаєте ці закони. Ми також долучаємося до виконання. Це яскравий приклад якраз виконання Закону стосовно Feed-in-Premium.

Дякую.

УЩАПОВСЬКИЙ К.В. Щодо гарантій походження, в 2023 році Регулятор у співпраці з Кабінетом Міністрів України розробив порядок видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з ВДЕ.

Будучи уповноваженим органом з видачі таких гарантій, ми впроваджуємо електронний реєстр гарантій у найкоротший термін. Наша система гарантій, погоджено її розроблення в певній відповідності до європейського стандарту. І ми ставимо перед собою завдання визнати наші гарантії в Європі, ну, це основна мета, тому що гарантії ми можемо запустити, але якщо вони не будуть визнаватися в Європі – вони втрачають певний сенс.

З метою сприяння цьому процесу НКРЕ вже приєдналося до профільної європейської асоціації, щоб мати можливість торгувати нашими гарантіями. Обсяги гарантій походження, що можуть бути видані в Україні за результатом моніторингу 2023 року, оцінюються щонайменше в 19 мільйонів мегават-годин на рік.

Пару слів про наші прагнення на шляху до ЄС. Ми розробили та 27 грудня 2023 року на відкритому засіданні схвалили проект Закону щодо імплементації Четвертого Енергопакету. Зараз він доопрацьовується міжвідомчою робочою групою під егідою Мінпаливенерго.

На цьому я хотів би додати, що це дуже великий і потужний законопроект, він дуже непростий. Чому? Тому що він тягне за собою дуже велику кількість змін до діючого законодавства. Однак зараз в рамках робочої групи я просив би, якщо депутати будуть мати ласку, теж підключатися до цієї роботи, тому що перший заход в центральний орган виконавчої влади показав, що вони не дуже охотно хочуть цих змін.

Далі, в 2023 році також НКРЕ погодило правило розподілу пропускнуої спроможності міждержавних перетинів, яке передбачає скоординовану процедуру розподілу з Румунією на платформі Укренерго, а з Польщею, Словаччиною та Угорщиною – на європейській платформі ЈАО. Перший аукціон відбувся вже наприкінці 2023 року, а інші відбулися в І кварталі 2024 року.

Ви всі пам'ятаєте травень, червень і фактично до серпня ця ситуація була, коли фактично з подачі Регулятора була організована ціла низка зустрічей з Energy Community особисто з Артуром Лорковським і тільки завдяки цьому ув'язали всі зв'язки наших ОСП, а також Регулятора, для того, щоб отримати цю схему. Ми маємо результат, не так швидко, як хотілося б, але на сьогоднішній день аукціонна торгівля повністю відповідає всім європейським правилам.

Проблематика, яка залишається тут вона досі не вирішена, на жаль, нам не вдається знайти компроміс з Укренерго. Це стосується того, що на імпорт нам треба переходити на місячні, квартальні та річні аукціони. На жаль, позиція компанії вона добова і ми там знаходимось. Можливо, прийдеться йти тим шляхом, яким йшли по ЈАО, коли просто була ініціатива з нашого боку і фактично при підтримці Energy Community нам вдалося це впровадити.

Декілька слів про REMIT. Це дуже серйозна ініціатива, яку ви фактично зробили законом. Закон про REMIT, Регулятор вчасно в повному обсязі виконав свої зобов'язання і затвердив всі подані нормативні документи, а їх приблизно 16, 16, якщо бути точним, фактично які вже

почали працювати. З липня 2024 року розпочала свою роботу платформа інсайдерської інформації та адміністратори платформ передачі даних.

Від себе хочу додати наступне, що зараз йде ротація членів комісії. Дуже потужну роль відігравав департамент, який очолювала Ольга Бабій, зараз повноваження передаються. Я не думаю, що це викличе якусь там затримку чи гальмування процесу вступлення в силу повністю всіх цих речей. Те, що стосується REMIT.

Окрім розслідування, тут теж треба додати, що ми трошки відрізняємося від інших регуляторів, тому що в Європі є регулятор над регуляторами, так званий ACER, який збирає всю інформацію і фактично надає завдання регуляторам проводити чи не проводити розслідування. Європейська модель передбачає те, що регулятори за вказівкою, за ініціативою, так буде правильніше, ACER робить розслідування. Але ми пішли трошки по узгодженню з ACER, пішли трошки іншим шляхом, ми погодили з ними іншу модель, коли ми будемо паралельно моніторити у тих же самих параметрах ринку і у нас буде така ж можливість фактично без їхнього, якби благословення проводити відповідні розслідування. Це пов'язано виключно з тим, що ринок європейський, він більш стійкий і там більш люфту є у регулятора для того, щоб розпочати розслідування або зупинити якісь свавілля на ринках. У нас цього часу нема, ви знаєте про ці речі. Тому ми залишили в руках у себе інструмент, коли щось на ринку трапляється, для того, щоб ми могли моментально на це відреагувати.

Коротенько про обсяги інвестиційних програм, які були затверджені у 2023 році. Чому про це я хочу сказати, з однією метою, рік воєнний і ви знаєте, фактично 2023 рік розділений на дві половини – перша половина року і друга, ви знаєте з яких причин. Тому План розвитку системи передачі на 10 років затверджений на 67,5 мільярда гривень, це все без ПДВ, інвестиційна програма НЕК "Укренерго" на 2023 рік склала 3,6 мільярда гривень і 26 інвестиційних програм ОЕСР на 10,9 мільярда гривень. Інвестиційні програми газорозподільчих мереж на суму півтора мільярда гривень,

інвестиційні програми Оператора газотранспортної системи на півтора мільярда гривень і інвестиційна програма Оператора газосховищ близько пів мільярда гривень. Кошти великі, зараз ми моніторимо виконання, я думаю, що позитивна тенденція є, компанія оговталася від першого року війни і зараз в принципі ми виходимо вже на таке стає освоєння цих грошових коштів.

Особливу увагу хотів би звернути, що вимога НКРЕКП полягала в тому, щоб, по-перше, компанії робили підвищені запаси, аварійні запаси матеріалів, обладнання для виконання аварійних ремонтів, які потребуються після обстрілів. І в принципі максимально скоротити непродуктивні під час війни витрати. Ця вся робота ведеться, вона ведеться постійно. Тому я думаю, що в цьому році ми будемо наближатися до високого відсотку виконання цих інвестиційних програм.

Щодо ринку природного газу. Перше я хотів би сказати, що Україна серед перших у Європі сертифікувала в 2023 році АТ "Укртрансгаз" як незалежного оператора газосховищ. Ми створили дійове нормативно-правове підґрунтя для забезпечення всім замовникам послуг зберігання природного газу, доступ до потужностей газосховищ, на рівних та недискримінаційних умовах, відповідно до європейських правил.

Знаю, що Укртрансгаз, використовуючи своє положення як незалежного оператора сертифікованого проводу в дуже серйозні переговори на всіх рівнях європейського політикуму і комерційних структур, на жаль, це додає плюси. Але ж війна в Україні і обстріли нашої інфраструктури трошки стримує постачальників зберігати газ, хоча минулого року ці об'єми були в газосховищах і газосховища використовувалися. Тариф відносно європейського достатньо привабливий, ну і ми знаходимося в постійному діалозі з НАК "Нафтогаз" і з Укртрансгаз для того, щоб максимально зробити ці продукти привабливими, навіть можливо переглядом тарифної політики.

Також по газу було прийнято рішення – це рішення таке дуже серйозне. Олексій Юрійович був присутній онлайн на засіданні цієї комісії коли це було, це спрощена процедура заміни постачальника побутовим споживачем. Змінено підходи до визначення мінімального рівня річної замовленої потужності для побутових споживачів, з метою зменшення фінансового навантаження на них, відтерміновано впровадження плати за нейтральне збалансування, вдосконалено систему регулювання якості послуг.

І підсумовуючи свій виступ хотів би підкреслити, що завдання регулятора збалансувати інтереси між учасниками енергетичних ринків, а також чітко, неупереджено і за вашої депутатської підтримки, зробити сектор енергетики прозорим, добросовісним, щоб залучити інвестиції необхідні для відновлення та розбудови нашої енергосистеми.

Наше прагнення об'єднати ринки України з ринками Європи, що сприятиме енергетичній безпеці нашої країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Костянтин Валерійович.

А чи правильно я розумію, що десь через рік, коли буде наступний звіт НКРЕКП за 2024 рік, то його буде представляти вже Валерій Володимирович Тарасюк, в 2025 році?

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як голова, який був минулого року.

УЩАПОВСЬКИЙ К.В. Андрію Михайловичу, я... що у нас кояться речі, які не можна даже предсказати. Але ж я сподіваюся, що в наступному році все буде стабільно, і головне, щоб рухалася галузь вперед. Персоналії, на мою думку, не мають дуже великого значення.

ТАРАСЮК В.В. Якщо запросите, я так розумію, що ви збираєтесь тут далі засідати, то я прийду і наступного року.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Добре. Тоді я думаю, що блок запитання-відповіді теж буде корисним. І в кого є запитання, шановні колеги, так само, хто є по відео, запитання, прошу їх підготувати.

Зараз даю слово Олексію Юрійовичу Кучеренку. І в мене будуть потім запитання.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую, Андрію Михайловичу.

Безумовно, це дуже важливий звіт сам по собі як факт, його обговорення от таке попереднє. Ми по суті якусь таку нову процедуру відкриваємо, бо до цього, я наскільки розумію, звітувала комісія відповідною такою товстою книжкою. Такі цікаві книжки були, я завжди їх читав. Вони були, не знаю, як зараз, потім я обов'язково вивчу і цей звіт, але така дуже... ну, хороша була інформація, коли по кожній компанії давалася чітка статистика, і можна було порівняти. Я сподіваюся, і ми всі розуміємо, що таке Регулятор взагалі для розвитку ринку, що таке його незалежність, і як ми її всі, отут можемо дискутувати, як ми розуміємо цю незалежність, і корисна вона в якому випадку, а в якому – ні. Якби то не було, кудись процес рухається.

І я від себе щиро хочу сказати, що все своє парламентське життя був щирим прихильником реальної спроможності, професійної здатності незалежного в моєму розумінні Регулятора. І буду все робити для того, щоб інституція розвивалася в незалежності від того, що там відбувається, які дії навколо нього.

Ситуація дійсно зараз трошки така, трошки така трагікомічна, бо я взяв участь там десь декілька днів тому засідання Регулятора, на жаль, чотири

члени голосують: два на два розділилися. Безумовно, все треба зробити, щоб якомога швидше, там максимально він був укомплектований, я розумію, що тут питання до уряду в першу чергу, і справедливе питання, мабуть. Але дійсно, щоб легітимність рішень Регулятора не викликала жодних сумнівів.

Тепер декілька питань, якщо дозволите, я так розумію, що ми ж не тільки по звіту. Ну, в першу чергу і по звіту, але тут в мене таке гаряче питання виникло, я дозволю собі задати, щоб і колеги зрозуміли, і решта.

По-перше. Скажіть, будь ласка, Костянтин Валерійович, ви сказали про те, що ви моніторите, да, виконання оцих інвестиційних програм. Що це таке моніторинг? Бо як на мене, це має бути дуже жорсткий, щільний контроль за використанням тарифних грошей саме на виконання цих інвестиційних програм. Моніторинг, ну, ми нещодавно тут слухали як моніторили, де укриття будували там одна інституція, вона щось моніторила-моніторила, а в результаті, ДССЗІ, я маю на увазі. Тому як ви моніторите і чи вистачає вам контрольних повноважень і інституцій, чи треба посилювати, бо як на мене, там не просто моніторити. Я знаю практику роботи інших Регуляторів того ж самого американського, там це дуже жорсткий контроль, який не дозволяє будь-яку гривню, там копійку, цент використати не за призначенням. Це перше питання.

Друге. Це таке зауваження, особливо, враховуючи вчорашні події навколо оцієї спроби Регулятора, цей єдиний, ну, зрівняти там по класах напруги цей тариф. Мене трошки різонуло, бо я брав участь у засіданні Федерації роботодавців, яка розглядала, і там пан Кайдаш, якщо я не помиляюсь сказав, коли його запитали, а чому ви вирішили впровадити цей механізм, він сказав, що це на рішення Ставки. Розумієте, я не дуже, я виступав там і сказав, я не дуже розумію, що таке Регулятор реагує, вибачте, при всій повазі до рішень Ставки і так далі. Я до чого веду? Я не хочу зраду ніяку сіяти, але, мені здається, Регулятор про свій статус має дбати ретельно, бо ми вже нещодавно побачили, як нівелюється рівень тут, на засіданнях комітету, інших регуляторів. І я би порадив, ну, мене так само різонуло, що

голова Комітету з економіки викликає... там такий... А вас запрошували, якщо не таємниця, скажіть, на засідання комітету? Чи викликає незалежний Регулятор до себе на комітет?

Тому, я думаю, ми тут, з одного боку, маємо підтримати вашу незалежність. Але моя порада. Я дуже часто беру участь у ваших засіданнях. Я бачу одне і те ж саме коло учасників – зазвичай це ліцензіати, розумієте? – я жодного разу не бачив, щоб на засіданнях, коли дуже серйозні проєкти обговорюються, щоб брало участь Мінекономіки, Мінінфраструктури, Мінрегіон, інші ЦОВВи, розумієте? Тобто абсолютно порочна практика, вони...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, може, другу частину... У вас ще буде можливість, а зараз просто я уточню, бо ми просто забудемо.

Я так розумію, що питання були: моніторинг інвестпрограм, класи напруг, і третє – викликали чи запрошували. І потім я вам надам слово, і ви наступні питання...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Щоб не забули, бо я такий виступ там підготував...

ТАРАСЮК В.В. Я тоді давайте про моніторинг профільному члену Кайдашу дам, а на друге питання, друге-третє відповім.

КАЙДАШ Р.Ю. Що стосується моніторингу інвестпрограм, то на сьогодні він полягає як в оперативному моніторингу, мова йде, зокрема, щодо оцінки стану виконання інвестиційних програм поквартально. Тобто ми збираємо цю інформацію, моніторимо, аналізуємо, і у випадку, скажімо так, наявності певних питань оперативно здійснюємо відповідні запити до ліцензіатів для оцінки, скажімо так, виконання цих інвестиційних програм.

Ну, і ключовий все ж таки фактор моніторингу виконання інвестпрограм полягає у здійсненні заходів контролю, по результатах якого

ми приймаємо відповідне рішення. У випадку невиконання певних заходів, безумовно, що ми, ну, по-перше, там вилучаємо, скажімо так, ті кошти, які не використані, по-друге, застосовуємо санкції, ну, там, по-третє, також у нас є взагалі ще окремі, додаткові там коефіцієнти підвищуючі, ну, мається на увазі штрафні. Єдине, що на період військового стану трошки ми їх послабили, але це з об'єктивних причин. Тому, ну, передусім моніторинг полягає саме в контролі і в здійсненні заходів виконання інвестпрограм.

Єдине, я так розумію, що сьогодні Верховна Рада проголосувала за скасування, скажімо так, здійснення заходів державного контролю і, можливо, тоді ця функція наша зможе, скажімо так, послабитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо, в першому читанні якийсь законопроект економічного комітету.

КАЙДАШ Р.Ю. 7331, те, що я бачив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ну, тут не можна... Тому будемо вносити правки до другого читання, бо...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Категорично.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Те, що стосується природних монополій, тут як би відсутність контролю – таке собі.

ТАРАСЮК В.В. Ну, може завчасно, Руслан Юрійович, треба прочитати детальніше спочатку законопроект, потім уже висновки.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякуємо, що звернули увагу.

ТАРАСЮК В.В. Потім висновки зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, наступне питання, друге було – по класах напруг.

ТАРАСЮК В.В. Да. По класах напруг, по ставці.

Дивіться, якщо Ставка Верховного Головнокомандувача в умовах воєнного стану приймає, щодо тебе якісь рішення, ми ж ігнорувати їх... ніхто не може їх ігнорувати, погодьтеся. Так само не ігнорували їх ми.

Але будьте спокійними, Регулятор залишається незалежним, з тою незалежністю, якою ви – народні депутати його наділили. І тому ми приймаємо рішення в рамках своєї незалежності, в рамках чинного законодавства, зокрема, і стосовно ставок напруг сьогодні було ухвалено рішення, яке відмовляється від ідеї об'єднання ставок, так що це лише підтверджує. Стосовно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але у вас різні думки, я так розумію? Були ті, які...

ТАРАСЮК В.В. Різні думки, але тим не менше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А як на комісії проголосували?

ТАРАСЮК В.В. Рішення не прийнято - проголосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, але я хочу розуміти як. Можна? Ми ж голосуємо публічно всі, як депутати видно...

ТАРАСЮК В.В. Ви маєте на увазі: хто – за, хто – проти?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Хто – за, хто – проти?

ТАРАСЮК В.В. Я – проти, Кайдаш утримався, Костянтин Валерійович і Олександр Леонідович – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За те, щоб... Вважають, що потрібно об'єднати ставки?

ТАРАСЮК В.В. Ну, це було ж рішення розпочати процедуру обговорення, тобто за те, щоб розпочати процедуру обговорення.

УЩАПОВСЬКИЙ К.В. А особисто я виступив на комісії з пропозицією все ж таки увійти в процедуру для того, щоб ще більшим колом цю проблему обговорити. Я взагалі не був залучений для вирішення цієї проблеми, я прочитав те, що було написано дуже стисло, на сайті компанії. Тому свою пропозицію і свій голос я віддав за початок процедури регуляторної 45-денної для того, щоб вникнути в процес і свідомо голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

ТАРАСЮК В.В. Але, врешті-решт, рішення не було прийнято, питання закрито.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тобто процедуру не розпочали?

ТАРАСЮК В.В. Не розпочали, питання закрито, про що буде проінформована Ставка в тому числі.

Стосовно того, стосовно комітету, значить у нас все окей, нас запрошували на засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна ще по попередньому? Ну це ж мабуть, ви ж і це теж мабуть не секрет, я не хочу там сильно лізти, але це не секрет

мабуть, якась аргументація, це ж теж не можна так, що ми так от вирішили. Яка от основна аргументація саме такого рішення, як ви прийняли?

ТАРАСЮК В.В. Яке ми не прийняли, чи якого?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну якщо ви якесь не прийняли, то ви на якомусь залишилися, тобто я двері або відкриваю, або якщо я не відкриваю, я прийняв рішення їх не відкривати.

ТАРАСЮК В.В. Ну їх дуже багато цієї аргументації, вона озвучувалася вчора цілий день на Федерації, вчора на комітеті цілий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну якщо можна, коротко.

ТАРАСЮК В.В. Ну коротко про стосовно моїх аргументів, чому ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну мабуть так, якщо це так можна? Або ваших, або Руслан Юрійович, ну тобто рішення не прийнято і...

ТАРАСЮК В.В. Руслан Юрійович, скажіть ви, так як ви цим займалися.

КАЙДАШ Р.Ю. Основні як би скажемо так чинники негативні, які виникатимуть при об'єднання класів, ну по-перше –це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна простими словами: перший клас – це споживачі, які приєднані до підстанції в 35 кіловольт, другий клас – це нижче ніж 35 кіловольт. І ще там обсяги споживання так само є.

КАЙДАШ Р.Ю. Ні, на сьогодні залишилися по рівню напруги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

КАЙДАШ Р.Ю. Ну ключовий фактор того, що це скажемо так не правильно з технічної точки зору, тому що споживачі приєднані на високому рівні напруги, зрозуміло що скажемо так більш корисні для енергосистеми з точки зору, що менше скажемо так втрат потрібно, витрачається на доставку певного обсягу електроенергії. Ну і відповідно витрати на обслуговування мереж обленерго набагато менші саме високовольтних, по відношенню на одиницю, скажемо так розподіленої електричної енергії, як би цей чинник важливий.

Другий – це те, що все ж таки є міжнародна практика і досвід європейський, який полягає в тому, що диференціюється на три класи напруги щонайменше в Європі. І у нас є певні вимоги до імплементації директив, і відповідно на сьогодні повинно стояти питання навпаки до більшої диференціації для того, щоб дотриматись відповідних вимог.

І взагалі якби здрава логіка має полягати в тому, що кожен споживач має платити саме за те, що він створює. Не можуть якби споживачі дрібні, ну, вони створюють набагато більше, скажемо так, повинні платити більше витрат, тому що електроенергія, ну, як фізичний процес вона транспортується з високого класу на нижчий. І відповідно ті дрібні споживачі вони мають покривати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто кожен має покривати свої затрати, іншим словом. А чи ви запитували наших європейських партнерів у контексті євроінтеграції, сьогодні Костянтин Валерійович згадував, що все працює, щоб інтегрувати наші енергетичні ринки з європейськими. Це важливо, але за словами стоять... мабуть, якісь дії мають бути. У даному контексті ви спілкувалися з європейськими партнерами, що вони з цього приводу думають?

ТАРАСЮК В.В. Ми би почали з ними спілкуватися, якби сьогодні прийняли рішення розпочати регуляторну процедуру. Так що до цього не дійшло. А зараз вже немає чого питати, рішення не прийнято, проєкт закрито. Ще додав би тут... ще багато аргументів, які Руслан Юрійович не згадав, це багато середнього бізнесу побудувалося вже зараз, нещодавно, там у тому числі ця історія з Байрактаром, який врешті-решт захотів будувати підстанцію 35 кіловольт, щоб споживати по першому класу.

Є багато підприємств нових, які сьогодні побудувалися, також будували свою внутрішню інфраструктуру. Вони вже всередині підприємства будують підстанції і понижують напругу і несуть витрати на це. Тобто є багато чинників, я не знав, що ми сьогодні будемо саме це так детально обговорювати. Ми можемо навіть їх письмо викласти і показати, які призвели до цього рішення.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. По цьому швидке питання. Ну, методика розрахункова, і що ви там, які тарифи для першого і другого? Чи вона на вимірюваннях якихось там базується, чи розрахунки, що туди віднести, що туди? І наскільки вони відповідають реаліям?

ТАРАСЮК В.В. Методика між першим другим класом?

Руслан Юрійович скаже.

КАЙДАШ Р.Ю. Мабуть, більше розрахункове. Але ж, ну, наприклад, що стосується витрат на утримання мереж, у нас обсяг електричних мереж у нас є одиниця виміру їх, так звана умовна одиниця. І кожне енергетичне обладнання вимірюється, скажімо так, в тих умовних одиницях, потім визначається загальний обсяг, потім він ділиться скільки обладнання першого, другого. Тобто все розрахунковим шляхом чітко...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Вікторія Олександрівна Гриб вже давно тримає підняту руку.

ТАРАСЮК В.В. Зараз я просто на комітет нас не викликали, запрошували, все окей з цим.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Тримайте позицію.

ГРИБ В.О. Колеги, вітаю, дякую за звіт.

Костянтин Валерійович сказав, одну річ, що зараз НКРЕКП проводить моніторинг, скільки, які є витрати, це зрозуміло. Але також з приводу обладнання, щоб був запас. А, скажіть, будь ласка, колеги, а ви якось допомагаєте, щоб у компанії було таке обладнання, тому що ми розуміємо, наскільки складно його зараз взагалі або закупити, або отримати. Тобто роль НКРЕКП тільки в тому, що ви переглядаєте, щоб то було, чи ви сприяєте якось, щоб воно було?

ТАРАСЮК В.В. Вікторія Олександрівна, не знаю точно, про які компанії ви зараз говорите.

ГРИБ В. О. Всі.

ТАРАСЮК В.В. Про всі. Почнемо з НЕК "Укренерго", так сприяємо. Зокрема НЕК "Укренерго" багато бере донорських коштів, кредитів, які ми погоджуємо, відповідно ми потім скеровуємо інвестпрограму НЕК "Укренерго", де відображаються ці витрати. Ну, і звичайно, інвестпрограми, це і ремонтний фонд. Всі ці позиції ми відслідковуємо і тримаємо руку на пульсі і йдемо назустріч компаніям, звичайно інакшого бути не може.

ГРИБ В.О. Ні. Я маю на увазі, щоб якраз закупувати те обладнання, да, чи отримувати його. НКРЕКП приймає участь там у комісії Міністерства енергетики, чи як це відбувається, щоб подивитися, хто отримує, хто не отримує, щоб рівний розподіл був.

ТАРАСЮК В.В. І приймає участь у комісіях, і більше того, ми в рамках ліцензійних перевірок наших ліцензіатів перевіряємо на предмет отримання цієї допомоги фізично, і звітуємо потім, зокрема в Energy Community стосовно розподілу того фонду, який вони курують.

ГРИБ В.О. Дякую.

Ще один коментар. На превеликий жаль, громадяни України продовжують думати, що це Верховна Рада піднімає тарифи, цього не робить, а Регулятор підзвітний Президенту, Верховній Раді, я про незалежність, дуже хотілося б, дійсно, щоб регулятор був незалежний. Але, колеги, то більше не до вас навіть питання з приводу ще обрання членів, це вже питання до всіх органів, які приймають ці рішення.

Але бажаю вам всього самого найкращого, мені здається за останній рік регулятор став більш скажемо так незалежним, чим був до того.

Дякую.

ТАРАСЮК В.В. Дякую. Дякую вам, Вікторія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Дивіться...*(Не чути, виступ без мікрофону)*

ТАРАСЮК В.В. Дивіться, стосовно розподілу газу. Розподіл газу здійснюють суб'єкти природних монополій, і чисто з теорії домінуюче

положення саме суб'єктів природних монополій, воно не таке страшне, як інших ринкових суб'єктів. Чому? Тому що воно має регулюватися якраз регуляторами, тобто нами, і тому це не така небезпечна річ.

Те, що там більше половини розподілу України – це ж просто математичний факт, правильно? – в них там, дійсно, більше половини розподілу, але ми встановлюємо тарифи, ми перевіряємо і так далі.

Стосовно ще деяких нюансів, то я дав би слово Олександрю Леонідовичу...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Одна ремарка, щоб не вдаватися в наукову дискусію. Стосовно тарифного регулювання природних монополій в мене до вас немає претензій. Ви як РГК регулювали, так і ГРМУ. Але ж ми і про доступ до мереж говоримо. І ми ж розуміємо, що коли є мережі, то зазвичай саме афілійовані структури мають переваги виходу на роздрібні ринки. Це стосується і газу, і електроенергії.

ТАРАСЮК В.В. Ну, це, дійсно, спільна відповідальність контролю наша з Антимонопольним комітетом.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тому я просто звертаю вашу увагу, це окремо, я не хочу зараз час гаяти.

ТАРАСЮК В.В. Олександр Леонідович.

ФОРМАГЕЙ О.Л. Я, якщо можна, додам коментар стосовно того, що сказав Валерій Володимирович. Те, що в нас були випадки у минулому році, у позаминулому році, коли в результаті розслідувань ми виявляли певні антиконкурентні і домінуючі дії, ми повідомляли Антимонопольний комітет з цього приводу. Тому, так, повідомляємо.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тобто, як мінімум, хоч якась є у вас там практика, окрім меморандумів? Бо меморандуми я ваші знаю.

ФОРМАГЕЙ О.Л. У нас є практика, повідомлення ми надсилаємо, тому зобов'язання ці виконуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Юлій Якович Іоффе.

ІОФФЕ Ю.Я. Ну, ніби як послухаєш – все ніби непогано, кудись просуваємось. Але борги на енергоринку, при тому, що ви регулюєте тарифи, вони ростуть. І перше: чи тарифи для компаній, які є учасниками ринку, покривають їх розходи? Раз. І чи не рекомендували ви Кабінету Міністрів розробити все-таки взаємозалік, щоб якось... всі учасники ринку в них борги один до одного? От у цьому напрямку.

ТАРАСЮК В.В. Юлію Яковичу, звичайно, ми підтримуємо цей законопроект і у всіх групах, і всі його підтримуємо. Наскільки я розумію, як сказав пан голова ваш, що коли заходить до Мінфіну, то десь призупиняється все.

А стосовно тарифів, не всі тарифи ми регулюємо. Стосовно ринку електричної енергії, у нас камінь такий преткновения – це тариф, ціна для населення, який не ми встановлюємо, а Кабінет Міністрів згідно закону. Від нього також уже йдуть всі інші проблеми в тому числі. Як раніше було, це ми для теплової генерації встановлювали через ОРЦ тариф фактично, зараз ми його вже не встановлюємо, це вже працює ринок, але борги створюються саме...

Так ось стосовно ринку. Тобто ми за останній рік тричі вже підняли цінові обмеження і насправді сьогодні, не конкретно цей тиждень, він аномальний в Європі, але у нас зараз ціни зрівнялись з європейськими, ситуація має вирівнюватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але є ж тарифи природних монополій, є великі борги ОСРів, є борги ПУПів і є борги, не знаю, водоканалів, облгазів, і це вже пряме встановлення тарифів іде.

ТАРАСЮК В.В. Але якщо ми кажемо ОСРів і ПУПів, то вони якраз спричинені більшістю якраз через те, що недофінансовується населення Енергоатомом, і по ланцюгу йдуть ці тарифи. Цю проблему... поступово ми вже наближаємося до вирішення. Наприклад, зараз привели ціни до ринкового рівня.

По водоканалам частково вирішуємо проблему. У нас же також є законодавчі перепони. Наприклад, по сфері розподілу газу і ціни газу законодавчий мораторій у нас на підвищення тарифів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку. Воно таке є, тобто ви хочете сказати, що ті можливості, які вам закон дав, ви вже їх використали, і тепер вперлися в нові обмеження закону? Чи у вас у комісії знову є різні думки з цього приводу це робити чи не робити.

ТАРАСЮК В.В. Я зараз всі фактори не наговорюю як такі, звідки взагалі борги як такі взялися.

А те, що ми вирішуємо, так, намагаємося все-таки як найбільше вирішити, тобто підняли тарифи водоканалів стосовно непобутових споживачів, зараз маємо надію піднімемо, ось-ось піднімемо тарифи для газорозподільних підприємств стосовно непобутових споживачів, хоча б частково будемо рухатися в цьому напрямку.

ЮФФЕ Ю.Я. Тут дуже цікаво, до підвищення тарифів для населення. Тому що якщо взяти собівартість електроенергії зараз, коли не працюють

теплові електростанції, то собівартість атомних і гідро – це набагато нижче.
Чому відбувається підвищення населенню?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І не тільки населенню.

ІОФФЕ Ю.Я. Ну і не тільки. Чому? Собівартість там вища.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович, ми бачили пояснення з цього приводу
Олексій Юрійович отримав здається, від Міністерства енергетики?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. По цифрах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По цифрах вони розраховали, що...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. 4,32.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вийшли, що за їх версією собівартість у
Енергоатому 1 гривня 70, плюс розподіл, плюс передача, плюс ПДВ, тому...
Ми тут якраз вже, це просто уряд встановлює, а ми більше фокусуємося зараз
на тому, що Регулятор.

ІОФФЕ Ю.Я. ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Тоді скажіть, будь ласка, чи є ще якісь питання? Прошу, Олексій
Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я нещодавно дізнався, я так дуже акуратно зверну
вашу увагу, думаю вам Андрій Михайлович, ці ... *(Не чути)* вам будуть
дуже цікаво. Дивіться, що я буквально вчора ...*(Не чути)*.

Ви, здається 28 травня підняли тарифи на воду для водоканалів своїх... *(Не чути, виступ без мікрофону)*... коли населенню тримали низький тариф і лупили по промисловості тарифами на воду і вони всі уходили на свердловини там, ну тікали коротше від центрального водопостачання.

ТАРАСЮК В.В. То було перехресне субсидування, а зараз нема його.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Але ви значно підняли, да? Ну по відношенню до населення там суттєве воно в рази у два-три, я так розумію.

ТАРАСЮК В.В. Ні. 50 відсотків, грубо кажучи.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. 50 відсотків різниця по ціні води, да?

Я просто до чого веду, мені зателефонували два директори теплокомуненерго і вони... Розумієте, да, вони кажуть, ми для виробництва ГВС воду купуємо у водоканалі вже за новою ціною, і, по суті, ми зараз, вибачте, населення на бойлер заганяємо, бойлер набагато цікавіше стає. Розумієте в нього ціна на ГВС виросла дуже серйозно. Я так... Я розумію наслідки, що це спричинило, півторарічна історія, коли політика втрутилася у тарифоутворення на воду, проїхали, добре. Як на мене, оце мені не подобається, я завжди відстоював інтереси теплокомуненерго, бо за ним майбутнє. Розумієте, а особливо у великих містах і така тенденція в цій ситуації вона мені вкрай не подобається. Це просто свідчення того, що розірвали в рамках однієї інституції, тепло віддали на міста, і забули, по суті, справи, вибачте, а воду вирішили в себе. А вже позавчора читаю статтю Дмитра Новицького, який каже, та треба тарифи на воду вже передавати на міста, – Діма заявляє. Звертаю вашу увагу, якщо прокоментуєте, будь ласка.

ТАРАСЮК В.В. Я так розумію, що на гаряче водопостачання парламент наклав мораторій на підвищення тарифу і тому...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Так.

ТАРАСЮК В.В. І тому вирішити дійсно складно крім як, мабуть, субсидії з бюджету...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Воно стало... Зрозуміло, що воно стало збитковим для ТКЕ, мораторій. Але і так воно економічно програє, розумієте, бо населення споживає холодну воду за ціною для побутового і догріває електрикою (бойлером) , а теплокомуненерго, щоб гарячу воду подати, воно купує за підвищеною ціною, воно не стає, воно перестає бути конкурентним.

ТАРАСЮК В.В. Я якраз сьогодні також почув про це питання, якраз Олександр до мене зайшов з цим питанням. Ми ще подумаємо стосовно диференціації якраз для цього випадку.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я до того, що я вчора просив, давайте ми такі наради фахово, да, не треба тут не політика, я готовий завжди з вами фахово, мені цікаво, але щоб ми не робили такі..., на випередження грали при прийнятті тих чи інших рішень.

ТАРАСЮК В.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Зрозуміло.

Прошу, Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. Шановні колеги, дякуємо вам за те, що знайшли час і представили звіт за 23-й рік. І ми знаємо, що завжди НКРЕКП був тим органом, на який хотіли мати вплив якісь фінансово-промислові групи та інші учасники, як кажуть, політичного процесу в країні. Чи не відчуваєте ви

сьогодні тиску там на членів НКРЕКП? Ми розуміємо, що сьогодні там попереду буде тривати конкурс на нових членів НКРЕКП, ми за прозорість роботи, за незалежний орган, який має все ж таки бути арбітром у такій важливій сьогодні сфері. Тому що ситуація насправді в країні достатньо складна і ми це відчуваємо, і комунікація з людьми теж не настільки фахова і професійна сьогодні від уряду, стосовно відсутності електроенергії у наших домогосподарствах. Тому хотів би запитати в кожного з вас: чи є якийсь сьогодні тиск, (не знаю), там фінансово-промислових груп або інших органів влади, чи все ж таки ви працюєте професійно як незалежний орган, кожний із вас?.

Дякую.

ТАРАСЮК В.В. Спробую відповісти за всіх, якщо хтось хоче, то окремо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це питання до кожного члена...

ТАРАСЮК В.В. До кожного, алея спробую за всіх, а, якщо хтось захоче, то окремо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо до кожного, то треба, щоб кожний відповім.

ТАРАСЮК В.В. Можливо, я відповім правильно від кожного, тоді вони підтвердять.

Я хочу... Так, ми відчуваємо тиск притому звідусіль, але це нормально – така доля Регулятора відчувати тиск. Але ми працюємо незалежно і тому маємо... Витримуємо і маємо витримувати цей тиск.

_____. На нас тиснуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу Руслан Юрійович.

КАЙДАШ Р. Ю. погоджуюсь, підтримую, що, безумовно, скажімо так, це функція будь-якого Регулятора, коли вони функціонують в умовах тиску великих, скажімо так, великих гравців. Але наші рішення незалежні, ми маємо, скажімо так, розуміти, і основна наша функція – регулювання і забезпечення державної точки зору. Тому впевнений, що ми виконуємо свої завдання і функції навіть у таких умовах тиску.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваша позиція зрозуміла.

Костянтин Валерійович, теж залежність...

УЩАПОВСЬКИЙ К.В. Я хочу сказати, що тиск відчувається тільки з боку засобів масової інформації, коли йде неправдива інформація, і на цьому будуються ланцюг якихось там речей. Це впливає негативно на психологічний стан.

Але особисто я за себе відповім, коли йшов на конкурс, я розумів, що цей вплив буде, і ми не вибираємо між добрим рішенням і поганим рішенням, ви розумієте, ми вибираємо між рішеннями, які не можуть всім сподобатися. Тому це нормальний процес, єдине, що просьба до вас як до людей, які в темі, на жаль, в Україні не дуже багато людей, які розбираються в питаннях регулювання та взагалі в енергетиці, підтримувати нас по деяких наших рішеннях для того, щоб просто нівелювати ті інсинуації, які доволі часто зараз з'являються в пресі, а особливо в тих чи інших телеграм-каналах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ви приймаєте своє рішення, незважаючи ні на кого.

Прошу, Олександр Леонідович.

ФОРМАГЕЙ О.Л. Я хочу сказати, що тиск з боку зовнішніх гравців у порівнянні з тиском відповідальності тих рішень, які ти приймаєш, набагато менший, і цей тиск відбувається завжди. І запорукою прийняття правильності таких рішень є те, що Регулятор у нас колегіальний орган. І навіть ви бачите, що у нас є рішення, по яким не всі члени між собою згодні, і я вважаю, що це нормально. Тому головне, щоб принципово Регулятор рухався в правильному напрямку і приймав загальні правильні рішення, які забезпечують захист прав споживачів у першу чергу і баланс інтересів.

Тому відчуття тиску в порівнянні з тиском, який відчувають ті ж військові на фронті, тиском війни, тиском відповідальності з боку органів влади, фінансово-промислових груп, воно набагато менше, ніж відчуття тиску відповідальності за ті рішення, які ти приймаєш. І ти розумієш, що від твоїх рішень залежить не тільки захист прав споживачів, а в тому числі наявність ресурсів у компаній, можливість проходження зими і тим більше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто приймаєте тільки ті рішення, які вважаєте правильними, на зовнішній вплив не піддаєтеся?

ФОРМАГЕЙ О.Л. Приймаємо рішення відповідно до внутрішнього обґрунтування і, в принципі, передбачені законом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На зовнішній вплив не піддаєтесь? Добре. Дякую.

НАГОРНЯК С.В. Колеги, дякую за відверті відповіді. І з боку парламенту, і нашого комітету ми завжди відкриті. Якщо парламент може зробити вашу інституцію ще більш сильною і більш незалежною, то ми завжди будемо на вашій стороні. Тому будемо раді вас бачити не тільки із щорічними звітами, а й частіше на нашому комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

Прошу, Олексій Юрійович ще, потім Олександр Миколайович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Я в контексті, перше, ну, таке питання, може я сам на нього відповім. Я багато, достатньо часто брав участь у засіданнях комісії і я звернув увагу, особливо коли вас там було 7, що інколи, коли такі прості питання, там всі 7 членів присутні, потім складні питання, якимось там менше збирається. Зараз ви не можете не збиратися, всього вас там 4.

Я до чого веду? Я довго думав, як реальними механізмами вам допомогти бути реально адекватними і незалежними. Бо ми розуміємо нюанси всі ситуації, ми розуміємо вади закону, чесно я вам скажу, як і будь-якого іншого. Ми розуміємо і конкурсні нюанси, нюанси комісії, і призначення, ми все розуміємо. На жаль, така у нас країна от цього перехідного періоду, коли воно так складається.

Але, з іншого боку, я переконаний в одному, я думаю, що всі колеги це підтримають, і я дякую за правильні, принципові запитання. Ми своїм моніторингом, своєю увагою професійною, пильною до ваших засідань, рішень абсолютно конкретних, вникаючи в ту чи іншу конкретну специфічну ситуацію, ми як комітет можемо і мусимо надати вам максимальний захист для вашої професійної позиції.

Тому я і вас закликаю бути абсолютно в цьому плані адекватними, щоб у прозорій дискусії на засіданнях або на відповідних там нарадах, які передують засіданням відповідно, коли обговорюється те чи інше питання, займати позицію. А ми зі свого боку, бачите, ми з різних фракцій, но ми максимально в цій ситуації готові вас захищати і пан Кайдиш, мабуть, чув вчорашній мій виступ. Я не боявся нікого, я просто вимагав, щоб ви не звертали уваги, коли приймаєте рішення по цих групах, класах напруги, щоб ви не звертали уваги на будь-який зовнішній тиск. І дякую вам за мужнє, за нормальне адекватне рішення, ви виконали вашу роботу, по суті справи. Це в якості побажання в подальшій роботі.

ТАРАСЮК В.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я думаю, що якраз з точки зору закону ми зробили практично все, що можна зробити. Ми скільки передбачили, 6 років роботи членів комісії?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, да, і підстави для зняття тільки, вибачте, ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. 6 років. Коли призначають на 6 років, це означає, що ти маєш строк, який ти допрацюєш, достойна оплата праці і фінансова незалежність, по мірках державних установ – це теж нормально і, як би, це все працює, все нормально. І взагалі фінансове забезпечення, фінансова незалежність, як інституція, теж нормально. Тому ми, як законодавець, і ми, і попереднє скликання, і взагалі парламент загалом зробили те, що мали зробити. Але далі ми ж в душу не залізімо людям. Тому, хто хоче, той це використовує, хто не хоче, той це не використовує і тут вже внутрішнє переконання, хтось на біле буде казати біле, а хтось може на біле казати чорне або сіре, тут вже ми в душу людям не залізімо. Так що це вже вибір далі кожного.

Прошу, Олександр Миколайович, у вас було питання.

ЮРЧЕНКО О.М. Дякую членам комісії, що завітали і зробили звіт за 2023 рік. Знаю, що також допомагаєте Збройним Силам України. Так що, якщо ще буде бажання допомогти, ми завжди відкриті.

Дякую вам.

ТАРАСЮК В.В. Дякую, Олександр Миколайович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Чи є ще запитання, можливо, до нас, побажання до нас, враховуючи, що ми сьогодні зустрілися, до парламенту, якісь можливо є у нас питання.

Зразу хочу наголосити, ми також незалежний орган, ми від вас також незалежні, але пропозиції, коментарі, зауваження, завжди готові вислуховувати, щоби приймати саме такі рішення, які правильні і потрібні для суспільства і для країни.

ТАРАСЮК В.В. Дивіться, це спільне прохання, насправді ви дійсно зробили багато для незалежності Регулятора, але ще не все, ще є куди рухатися. І не дарма посилення незалежності вписано як одна з передумов для Ukraine Facility, по-перше, і взагалі для вступу до ЄС. Вони мають на увазі там певні кроки незалежності стосовно скасування там юстування, стосовно можливого переходу з державної служби наших працівників, щоб були дійсно незалежні і не були, не піддавалися тим постійним наступам на зарплати держслужбовців.

Ми підготували цей законопроект і я прошу вас всередині комітету його якось розглянути, дійсно, це необхідно не лише не стільки навіть нам або окей, не лише нам, а і всій країні. Тому що як я сказав – це передумова для Ukraine Facility вступу до ЄС.

Дякую.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пане Валерій, якщо дозволите, це чудова, якщо ви підготувалися, з задоволенням, ми ж готові. Там ви про відповідальність теж там відобразили?

ТАРАСЮК В.В. Я не сумніваюся, що ви ж проконтролюєте і...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам скажу, що одне з цих перелічених питань, вже ми частково його вирішили, так що є рішення комітету і сподіваюся буде рішення залу. І звичайно інші теж подивимося, тому що рух до Євросоюзу важливий і Ukraine Facility – це теж така серйозна програма, яка і фінансування дає Україні. Тому будемо працювати над цим, в тому числі спільно з нашими європейськими партнерами.

Якщо більше немає до нас запитань, тоді дякую всім за сьогоднішнє засідання. Засідання комітету оголошую закритим.